

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN SOSYALLEŞMESİNDE SPORA KATILIMIN DEĞERLENDİRİLMESİ

ÖZET

Zeynep FİLİZ¹

Bu araştırma Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin spor ve sosyalleşmelerini değerlendiren ve karşılaştırmayı amaçlayan bir çalışmadır. Araştırmada Şahan (2007) tarafından geliştirilen "Spor ve Sosyalleşme Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırmaya Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nden 124 öğrenci ve Anadolu Üniversitesi'nden 124 olmak üzere toplam 248 öğrenci katılmıştır. Elde edilen veriler SPSS paket programında değerlendirilmiştir. Ölçeğin güvenirlik katsayısı 0.841 olarak bulunmuştur. Verilerin istatistiksel değerlendirilmesinde Mann Whitney U testi kullanılmıştır.

Sonuç olarak spor yapmanın, bireylerin sosyalleşmeye katkısının incelendiği bu çalışma kişisel farklılıklara rağmen sporun sosyal bütünleştirici bir özelliğe sahip olduğunu ortaya koymuştur.

Anahtar Kelimeler: Spor, Sosyalleşme, Üniversite Öğrencisi, Mann Whitney U Testi

EVALUATION OF PARTICIPATING TO SPORTS ON THE SOCIALIZATION OF STUDENTS OF UNIVERSITY

ABSTRACT

The aim of this study is to evaluate and compare the sports and socialization skills of students who are from Eskişehir Osmangazi University and Anadolu University. In this study, "Sports and Socialization Scale" by Şahan in 2007 has been used. 248 students, 124 of them are from Eskişehir Osmangazi University and Anadolu University, participate in this study. The results are analysed by SPSS. The reliability coefficient of scale is estimated as 0.841. In statistical assessment, Mann Whitney U is used for data.

Finally, research, which aimed to analyze the effects of participating to sports on the social integration of individuals, resulted that even subjects varying demographic profiles, sports have integrative role in society.

Key Words: Sports, Socialization, Students of University, Mann Whitney U

¹ Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, İstatistik Bölümü, Meşelik Kampüsü, Eskişehir

GİRİŞ

Toplumlar, uzun bir tarihsel evrim sonunda ortaya çıkmış örgütlenmelerdir. Ayrıca toplumlar, insanların fiziksel çevrelerine uyma çabalarının bir ürünüdür. Toplumsal örgütlenme, insanın varlığını sürdürme ve çoğalma imkânını arttırdığı için onun zaman içinde geliştirdiği bir uyum içindedir. Toplumsal hayat sayesinde insan, kendini diğer canlı türlerinden ayıran niteliklerini ortaya çıkarmış, geliştirmiş, sosyalleşmiş ve kültürü meydana getirmiştir. Bireyler zaman içinde toplumu terk etseler bile toplum yine de belirgin özellikleriyle kendini devam ettirir ve sahip olduğu özellikleri sosyalleşme yoluyla yeni bireylere aktarır (25). Sosyalleşme kavramı sosyologlar tarafından değişik şekillerde tanımlansa da, genel olarak sosyalleşme kavramı, bireylerin sosyal hayata hazırlanma, onunla bütünleşme ve uyum gösterme süreci olarak kabul edilir (2, 24, 25). Sosyalleşme; toplumdaki mevcut yada beklenen rolleri yerine getirmek için gerekli olan becerilerin, bilgilerin, değerlerin, eğilimlerin ve benlik algılarının özümsemesi ve gelişimi olarak tanımlanmaktadır (14, 22). Başka bir tanımlamaya göre sosyalleşme, bireyler, gruplar, sosyal kurumlar ve kültürel aktiviteler tarafından ortaya çıkarılan etkileşim sürecidir (20). Daha genel bir tanımla sosyalleşme; bireyin ya da bireylerin içinde bulunduğu sosyal grubun kültür, değer ve normlarını öğrenerek ya da öğrenme çabasında bulunarak, o sosyal grupta kendine düşen sosyal rolleri yerine getirmesini sağlayacak bilgi ve davranışlara sahip olması ve ait olduğu sosyal gruba uyum göstererek aktif bir üyesi haline gelme sürecidir (24). Başka bir tanıma göre toplum hayatına hazırlanma sürecidir (7, 16).

En önemli sosyalleşme araçları aile, oyun ve arkadaş grupları, okul ve öğretmen, komşu, iş yeri, kulüpler, dernekler, politik gruplar, dini cemaatler ve cami, sanat faaliyetleri ve kitle iletişim araçlarıdır (1, 12, 13, 16, 19, 25).

Sosyalleşmeden söz edebilmek için bireyin diğer insanlarla etkileşimi sonucu oluşan psiko-sosyal öğrenmenin de meydana gelmesi gerekmektedir. Birey bu süreçte sosyal yaşama uyumu etkin biçimde öğrenir. Bu öğrenmenin gerçekleştiği ortamlardan biri de spor ortamıdır (18).

Spor, ferdin tabii çevresini beşeri çevre haline çevirirken elde ettiği kabiliyetleri geliştiren, belirli kurallar altında araçlı veya araçsız, ferdi veya toplu olarak, boş zaman faaliyeti kapsamı içinde veya tam zamanını alacak şekilde meslekleştirerek yaptığı sosyalleştirici, toplumla bütünleştirici, ruh ve fiziği geliştiren rekabetçi dayanışmacı ve kültürel bir olgudur (3, 4, 13, 24).

Spor, önceden belirlenmiş kurallara göre, kişisel veya takım halinde yapılan yarışma ve rekabet amaçlı, kişisel eğlence veya mükemmelliğe ulaşmak için yapılan fiziksel aktivitelerdir (8). Her türlü spor aktiviteleri, sosyal bir deneyimdir. Sportif etkinliklere katılan bireyler, oyun ve hareketler aracılığıyla duygularını ifade etme imkanı bulur. Saldırganlık, utangaçlık, kıskançlık gibi duyguların boşalmasını sağlar ve bunların kontrol edilmesi öğrenilir. Baskı altındayken enerjiden kurtulmanın yolu, oyun ya da spor etkinliklerine katılmaktır. Spor etkinliklerine katılma, bireyin fiziksel olduğu kadar, sosyal gelişmesine de katkı da bulunur. Sporun, bireyin dinamik sosyal çevrelere katılımını sağlayan sosyal bir etkinlik olmasından dolayı, kişinin sosyalleşmesinde önemli bir role sahip olduğu bir gerçektir (20).

Modern toplumlarda sporun çoğunlukla kolektif bir etkinlik olduğu göz önünde bulundurulduğunda, sportif faaliyetler aracılığıyla, spor ile ilgilenen bireyler değişik insan grupları ile sosyal ilişkiye girmektedir (15).

Spor ve sosyalleşme ilişkisinin temelinde her yaşta ve gruptan insanın spora nasıl yönlendirildiği ve buradan edinilen tecrübelerin onun yaşamını nasıl etkilediği soruları yatar. Bu sorular, sporda toplumsallaşmanın iki aşamada gerçekleştiğini ortaya koymaktadır. Ön sosyalleşme denen birinci aşama, kişinin bir sosyal davranış alanı olan sporla ilişkiye geçmesi sürecidir. Sporda sosyalleşmenin ikinci aşamasının konusu, sporda edinilen tecrübelerin kişinin yaşamını nasıl etkilediği sorusu oluşturur. Sporda gerçekleşen bir sosyalleşme yaşamın diğer alanlarında da etkili olabilir mi? Ya da burada edinilen davranış özellikleri günlük yaşama taşınabilir mi? Uzun müddet bu transferin mümkün olduğu varsayılmış ve bu konuda yorumlar doğruluğu iyice sorgulanmadan bilimsel bir gerçek gibi benimsenmiştir (10, 15).

Sporun farklı din, dil, ırk ve ideolojilerdeki insanları kaynaştıracağı, insanlar arasında bir bütünlük sağlayacağı ve toplumsal barışa katkı sağlayacağı düşüncesiyle değişik kültürlerden gelen üniversite öğrencilerinin nasıl bir bütünleşme içinde oldukları ve toplumsal bütünlüğümüze nasıl bir katkı sağladığının araştırılması çalışmamızın önemini ortaya koymaktadır.

MATERYAL ve YÖNTEM

Araştırmanın amacı; sosyo-ekonomik yapı ve değişik illerden gelen üniversite öğrencilerinin spor aktiviteleri ile sosyalleşme süreçlerinde meydana gelen değişimin ortaya çıkarılmasını sağlamaktır. Spor ve spor aktivitelerinin bireylerin sosyalleşme sürecinde

etkisinin olup olmadığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Bunun sonucunda uygulamada spor aktivitelerinin sosyalleşme kavramına nasıl etki ettiğinin tespitine çalışılmıştır.

Araştırmada bilgi toplama aracı olarak Hasan Şahan'ın (2007) "Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Sürecinde Spor Aktivitelerinin Rolü" konulu doktora tezi için kullandığı anket veri toplama aracı olarak kullanılmıştır.

Araştırmının evrenini Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesi öğrencileri oluşturmaktadır. Spor kavramının günümüzdeki toplumsal önemi dikkate alarak üniversite gençliğinin spora bakışı ve ne kadar yararlandığı, sonucun da spor ve sosyalleşme kavramını açıklamak için yapılan çalışma aynı şehirde bulunan iki üniversite incelenmeye çalışılmış ve iki üniversite öğrencileri karşılaştırılmıştır.

Araştırma kapsamına giren üniversite öğrencilerine anket çalışması 15-30 Nisan 2009 tarihlerinde uygulanmıştır. Soru kağıdı iki bölümden oluşmaktadır. 1. bölümde öğrencilerin demografik özelliklerini ve 2. bölümde spor ve sosyalleşme kavramının ortaya çıkmasına yardım edecek 35 sorudan oluşan bir ölçek yer almaktadır. İkinci bölümdeki anket sorularının değerlendirilmesinde 5'li Likert tipi ölçeği kullanılmıştır. Her bir soru için 1 "Kesinlikle Katılmıyorum", 2 "Katılmıyorum", 3 "Kararsızım", 4 "Katılıyorum" ve 5 "Kesinlikle Katılıyorum" seçenekleri sunulmuş ve öğrencilerin görüşlerine en uygun seçeneği işaretlemeleri istenmiştir.

Güvenirlilik Analiz Sonuçları

Anket sorularının ve dolayısıyla cevaplarının iç tutarlılığı açısından denetim gerçekleştirmek amacıyla Cronbach α güvenilirlik katsayısı kullanılmıştır. Önemli iç tutarlılık sorununun spor ve sosyalleşme sorularında olabileceği varsayımıyla anketin ikinci kısmındaki 35 soru için güvenilirlik analizi uygulandı. Bu analiz sonucunda Cronbach α değeri 0,794 olarak hesaplanmış ve sırasıyla soru 2, soru 9, soru 22, soru 23 ve soru 33 olmak üzere beş değişken için toplam korelasyon ile negatif ilişki çıkmaktadır ve güvenilirlik bozulmaktadır. Bu beş değişken analizden çıkarıldığı takdirde, anketin ikinci bölümünden elde edilen veriler için %79,4'ün

üzerinde bir güvenilirlik sağlanacaktır. 30 değişken için hesaplanan Cronbach α değeri 0,841 bulunmuştur. Ayrıca değişkenler arasında negatif korelasyona sahip değişken görülmemektedir.

Cronbach α değeri Sosyal Bilimler için 0.7 in üzeri kabul edilir (5, 11, 21). Ayrıca Cronbach α katsayısının değerlendirilmesinde uyulan değerlendirme ölçütüne göre (6, 17) elde edilen 0,841 değeri yüksek derecede güvenilir olduğuna karar verilir.

Normallik Test Sonuçları

Örneklem büyüklüğünün 2000'den küçük olması durumunda normallik testi için Shapiro-Wilk testi önerilmektedir (23). Minitab paket programında Shapiro-Wilk testine eş değer olan Ryan-Joiner testi verilerimize uygulanmıştır. Örneklem verilerinin ortalamasıyla anakütle verilerinin ortalaması arasında fark yoktur hipotezi red edilmiş olup örneklem, normal dağılıma sahip olmayan bir anakütleden çekilmiştir.

Normallik varsayımı sağlanmadığı için, elde edilen verilerin SPSS 15 paket programında iki grup arasındaki farklılıkları incelemek amacıyla Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.

BULGULAR

Araştırma grubunun demografik özelliklerine ilişkin elde edilen bulgular Tablo 1'de özetlenmiştir. Eskişehir Osmangazi Üniversitesinden 124 öğrenci Anadolu Üniversitesinden 124 olmak üzere 248 öğrenci katılmıştır. Araştırmaya katılan Eğitim, Mühendislik Mimarlık, Fen Edebiyat ve İktisadi İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin %52,4'ü erkek, %47,6'sı kadın olduğu görülmektedir. Öğrencilerin büyük çoğunluğu (%60,1'i) 18-20 yaşında ve ailesinin gelir seviyesi 2001 TL üzerinde (%33,9) gelire sahiptir. Ayrıca öğrencilerin annelerinin eğitim düzeyi ilköğretim (%45,2) iken babalarının eğitim düzeyi üniversite (%37,5)'dir. Annelerin mesleği ev hanımı (%60,5) babaların mesleği memur (%29,4) olarak belirtilmiştir. Araştırma grubu öğrencilerin ailelerin ikamet ettiği yer Büyükşehir (%37,9) ve il merkezi (%37,5) olarak ifade edilmiştir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılanların Demografik Özellikleri

Cinsiyet	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi (n=124)		Anadolu Üniversitesi (n=124)		Genel Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Erkek	72	58,1	58	46,8	130	52,4
Kadın	52	41,9	66	53,2	118	47,6
Fakülte						
Eğitim	20	16,1	5	4,0	25	10,1
İİBF	22	17,7	40	32,3	62	25,0
Mühendislik Mimarlık	24	19,4	34	27,4	58	23,4
Fen Edebiyat	58	46,8	45	36,3	103	41,5
Ailenin Gelir Seviyesi						
Asgari ücret	3	2,4	4	3,2	7	2,8
500-1000 TL	28	22,6	18	14,5	46	18,5
1001-1500 TL	25	20,2	30	24,2	55	22,2
1501-2000 TL	27	21,8	29	23,4	56	22,6
2001 TL ve yukarı	41	33,1	43	34,7	84	33,9
Yaş						
18-20	92	74,2	57	46,0	149	60,1
21-23	27	21,8	33	26,6	60	24,2
24-26	5	4,0	29	23,4	34	13,7
27 ve yukarı	0	0,0	5	4,0	5	2,0
Annenin Eğitim Durumu						
Okur Yazar Değil	2	1,6	4	3,2	6	2,4
İlköğretim	61	49,2	51	41,1	112	45,2
Lise	42	33,9	43	34,7	85	34,3
Üniversite	19	15,3	26	21,0	45	18,1
Babanın Eğitim Durumu						
Okur Yazar Değil	0	0,0	2	1,6	2	0,8
İlköğretim	29	23,4	33	26,6	62	25,0
Lise	45	36,3	46	37,1	91	36,7
Üniversite	50	40,3	43	34,7	93	37,5
Anne Mesleği						
İşçi	3	2,4	6	4,8	9	3,6
Çiftçi	1	0,8	5	4,0	6	2,4
Memur	21	16,9	30	24,2	51	20,6
Ev Hanımı	82	66,1	68	54,8	150	60,5
Diğer	17	13,7	15	12,1	32	12,9
Baba Mesleği						
İşçi	19	15,3	16	12,9	35	14,1
Çiftçi	10	8,1	10	8,1	20	8,1
Memur	39	31,5	34	27,4	73	29,4
Esnaf-Tüccar	15	12,1	19	15,3	34	13,7
Serbest Meslek	14	11,3	19	15,3	33	13,3
Çalışmıyor	2	1,6	1	0,8	3	1,2
Diğer	25	20,2	25	20,2	50	20,2
Ailenin İkamet Ettiği Yer						
Büyükşehir	47	37,9	47	37,9	94	37,9
İl Merkezi	46	37,1	47	37,9	93	37,5
İlçe Merkezi	27	21,8	19	15,3	46	18,5
Kasaba	1	0,8	5	4,0	6	2,4
Köy	3	2,4	6	4,8	9	3,6

görülmektedir.

Araştırmaya katılanların yaptıkları sporla ilgili yapma sıklığı ve sporla ilgilenme amaçları Tablo 2'de

Tablo 2. Araştırmaya Katılanların Spor Yapma Sıklığı Ve Spor İle İlgilenme Amaçları

Spor Yapma Sıklığı	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi (n=124)		Anadolu Üniversitesi (n=124)		Genel Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Hafta içi her gün	7	5,6	13	10,5	20	8,1
Haftada üç gün	24	19,4	16	12,9	40	16,1
Hafta sonu	35	28,2	37	29,8	72	29,0
Haftada bir	58	46,8	58	46,8	116	46,8
Spor Yapma Amacı						
Sağlıklı yaşam	48	38,7	50	40,3	98	39,5
Mesleki kariyer	8	6,5	13	10,5	21	8,5
Sosyo-kültürel aktivitelere katılma	40	32,3	21	16,9	61	24,6
Kişisel beceri ve yetenek	24	19,4	33	26,6	57	23,0
Diğer	4	3,2	7	5,6	11	4,4

Tablo 2'de spor yapma sıklıkları ile ilgili veriler incelendiğinde %46,8'i haftada bir, %29'u hafta sonu, %16,1'i haftada üç gün ve %8,1'i hafta içi her gün spor yaptıkları belirlenmiştir.

Spor ile ilgilenme amaçlarına göre öğrencilerin %39,5'i sağlıklı yaşam için, %24,6'sı sosyal ve kültürel aktivitede bulunmak için, %23'ü kişisel beceri ve yeteneği olduğu için, %8,5'i mesleki kariyer için ve %4,4'ü ise diğer şeklinde cevap vermiştir.

Spor yapan bireylerin spor ve spor aktivitelerini bir mesleki kariyer olarak görmemektedirler. Bu durum sporun bireyin sosyal statüsünden ziyade sağlık, kişisel gelişimi artırıcı, toplumsal etkinliklere katılımcı yönüyle ilgilenmeleri sosyalleşme sürecini pozitif etkileyecektir.

Araştırmaya katılan deneklerin tiyatroya ve sinemaya ilgileri ile ilgili sonuçlar Tablo 3'de görüldüğü gibidir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılanların Sezonda Tiyatroya Gitme Sıklığı Ve Ayda Sinemaya Gitme Sıklığı

Sezonda Ortalama Tiyatroya Gitme Sıklığı	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi (n=124)		Anadolu Üniversitesi (n=124)		Genel Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Hiç gitmem	48	38,7	22	17,7	70	28,2
Bir-iki defa	52	41,9	55	44,4	107	43,1
İki-beş defa	16	12,9	37	29,8	53	21,4
Beşten fazla	8	6,5	10	8,1	18	7,3
Ayda Ortalama Sinemaya Gitme Sıklığı						
Hiç gitmem	4	3,2	11	8,9	15	6,0
Bir-iki defa	54	43,5	57	46,0	111	44,8
İki-beş defa	49	39,5	41	33,1	90	36,3
Beşten fazla	17	13,7	15	12,1	32	12,9

Tablo 3'de deneklerin tiyatro faaliyetine gitme sıklıkları incelendiğinde, öğrencilerin %43,1'i bir sezonda bir iki defa gittiğini, %28,2'si hiç gitmediğini, %21,4'ü bir sezonda iki ile beş defa arasında gittiğini ve %7,3'ü bir sezonda beşten fazla gittiğini belirtmişlerdir.

Tablo 3'de deneklerin sinemaya gitme sıklıkları görülmektedir. Öğrencilerin %44,8'i ayda bir iki defa, %36,3'ü ayda iki ile beş defa arasında, %12,9'u beşten fazla gittiğini ve %6'sı hiç gitmediğini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin spor ve sosyalleşme düzeylerini belirlemek amacıyla

sorulan sorular ve verilen cevaplar Tablo 4'de gösterilmiştir. Tablo 4'de araştırmaya katılanların spor ve sosyalleşme düzeyleri incelendiğinde, 'İlgilendiğim spor dalını seçmede ilgilim ve yeteneğim belirleyicidir' sorusuna ortalama (4.31) oranında görülürken bu durum Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde (4.48), Anadolu Üniversitesi'nde ise (4.14) olarak belirlenmiştir. Burada Eskişehir Osmangazi Üniversitesi öğrencilerinin ilgi ve yeteneklerini seçmede Anadolu Üniversitesi öğrencilerine göre daha fazla olduğu görülmektedir.

“Spor yapan bireyler kendi kendisiyle barışık olur” sorusuna ortalama (4,03) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi’nde (4,02), Anadolu Üniversitesi’nde ise (4,04) oranında cevap vermişler, buna dayanarak sporun bireyler üzerinde fizyolojik, psikolojik ve sosyal olarak etkilerinin olduğu bütün dünya tarafından kabul edilmektedir.

Bir diğer soru ise ‘Spor toplumlar arası sosyal bütünleşmeyi sağlar’ sorusu ise ortalama (4,02) oranında görülürken bu durum Eskişehir Osmangazi Üniversitesi’nde (4,11), Anadolu Üniversitesi’nde ise (3,94) şeklindedir. Diğer benzer soru ‘Spor ve spor aktiviteleri toplumsal bütünleşmeyi sağlar’ sorusuna ortalama (4,0) oranında görülürken bu durum Eskişehir Osmangazi Üniversitesi’nde (3,96), Anadolu Üniversitesi’nde ise (4,04) olarak belirlenmiştir.

Sporun sosyal hayata en önemli etkilerinden birisi toplumun bütünleşmesinde önemli bir unsur olduğu bilinmektedir. Sorunun

değerlendirilmesi de bu sonucu göstermektedir. Özellikle spor alanında elde edilecek başarılar toplumların değer yargılarını etkileyebileceği göre daha yüksek oranda etkilendiklerini göstermektedir. Araştırmamızda da Eskişehir Osmangazi Üniversitesi öğrencilerinin Anadolu Üniversitesi öğrencilerine göre daha yüksek oranda etkilendiklerini göstermektedir.

Bir başka değerlendirmede “Arkadaşlarla birlikte spor yapmaktan hoşlanırım” sorusu ortalama (4,01) oranında görülmesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi’nde (4,04), Anadolu Üniversitesi’nde ise (3,98) oranı gibi yüksek düzeyde önemli görülmesi, bireylerin birlikte olma duygusunun yüksek bir ortalama ile cevaplanması sosyalleşme açısından önemlidir. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi öğrencilerinin Anadolu Üniversitesi öğrencilerinden biraz daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 4. Araştırmaya Katılanların Spor Ve Sosyalleşme Düzeyleri

Spor ve Sosyalleşmeye İlişkin Faktörler	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi		Anadolu Üniversitesi		Genel Toplam	
	Ort.	S.S	Ort.	S.S	Ort.	S.S
1. İlgilendiğim spor dalını seçmede kişisel ilgim ve yeteneğim belirleyicidir	4,48	0,72	4,14	0,69	4,31	0,72
3. Spor alanında bir şey yapmaya karar verirsem başkalarının düşüncelerinden etkilenmem	3,76	1,06	3,60	0,78	3,68	0,93
4. Her yaş grubunda ve cinsiyette ve gelir seviyesinde insanlarla spor yapmaktan hoşlanırım	3,91	1,03	3,15	0,97	3,53	1,07
5. Spor aktivitelerinde başkalarını memnun etmek için kendime ters düşen davranışlar yapmam	4,03	1,02	3,74	0,93	3,88	0,99
6. Diğerleri tarafından spor aktivitelerinde beğenilip sevmek benim için önemli değildir	3,09	1,17	3,11	1,15	3,10	1,16
7. İnsanlar beni spor aktivitelerinde daha kolay tanıyabilirler	3,20	1,06	3,01	0,98	3,10	1,03
8. Hayatımdaki en büyük zevklerden birisi tanımadığım insanlarla spor yapmaktır	2,83	1,08	2,83	1,10	2,83	1,09
10. Duygularımı spor aktiviteleri boyunca kontrol altında tutmaktan hoşlanmam	3,10	1,13	3,10	1,15	3,10	1,14
11. Takım olarak yapılan spor aktivitelerinde grubun lideri olurum	2,96	1,01	2,95	1,00	2,96	1,00
12. Takım sporlarında takımı yönlendirmekte başarılıyım	3,24	1,05	3,25	1,06	3,25	1,05
13. Spor yapan bireyler kendi kendisiyle barışık olur	4,02	0,92	4,04	0,76	4,03	0,84
14. Spor aktivitelerinde tartışmaktan ziyade çözmeyi tercih ederim	3,83	1,00	3,92	1,00	3,87	1,00
15. Spor aktivitelerinin organize edilmesinde katkıda bulunurum	3,58	1,04	3,62	1,09	3,60	1,06
16. Her türlü spor aktivitelerine katılmaktan hoşlanırım	3,47	1,17	3,33	1,24	3,40	1,20
17. Diğer insanlar beni reddedecek olsa dahi haklarımı savunurum ve doğruyu söylerim	3,97	0,99	3,52	1,22	3,75	1,13
18. Takım sporları ile ilgili faaliyetleri tercih ederim	3,55	0,96	3,41	1,08	3,48	1,02
19. Spor toplumlar arası sosyal bütünleşmeyi sağlar	4,11	0,94	3,94	1,06	4,02	1,00
20. Spor aktivitelerinde kendimi daha özgür ifade ederim	3,79	0,97	3,57	0,99	3,68	0,98
21. Spor ve spor aktiviteleri toplumsal bütünleşmeyi sağlar	3,96	1,05	4,04	0,96	4,00	1,01
24. Spor insanlar arası iletişime olumlu katkılar sağlar	4,00	0,91	3,95	1,07	3,97	0,99

25. Her türlü spor faaliyetine ve spora kolayca uyum sağlarım	3,58	0,98	3,50	1,12	3,54	1,05
26. Spor faaliyetlerinde başkaları ile daha kolay iletişim kurarım	3,74	0,90	3,06	1,14	3,40	1,08
27. Spor eğitimi topluma faydalı bireyler yetiştirilmesinde önemli rol oynar	3,97	0,87	3,81	1,11	3,89	1,00
28. Spor bireysel yeteneklerin keşfedilmesini sağlar	4,06	0,93	3,56	1,03	3,81	1,01
29. Spor insanlara karşı olumlu duygular geliştirilmesini sağlar	3,89	0,87	3,55	1,02	3,72	0,96
30. Sevdiğim insanlardan ayrı olmak benim için zordur	3,76	1,11	3,67	1,05	3,72	1,08
31. Boş zamanlarımı diğer insanlarla birlikte geçirmekten hoşlanırım	3,76	1,09	3,80	1,00	3,78	1,05
32. Arkadaşlarla birlikte spor yapmaktan hoşlanırım	4,04	0,94	3,98	1,04	4,01	0,99
34. Diğer insanlara yardım etmeyi, onların bana yardım etmesinden daha çok tercih ederim	3,76	0,92	3,74	0,90	3,75	0,91
35. Bireysel hareketlerden ziyade diğer insanlarla hoş zaman geçirecek aktiviteler yapmayı tercih ederim	3,92	0,76	3,97	0,87	3,95	0,82

Araştırmaya katılan öğrencilerin üniversitelere göre spor ve sosyalleşme düzeyleri arasında bir fark olup olmadığı araştırılmıştır. Sonuçlar aşağıdaki Tablo 5'de görüldüğü gibidir.

Tablo 5. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Üniversitelere Göre Spor ile Sosyalleşme Düzeyleri

Spor ve Sosyalleşmeye İlişkin Faktörler	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi (n=124)		Anadolu Üniversitesi (n=124)		Mann-Whitney U Testi	
	Ort.	Std. Sap.	Ort.	Std. Sap.	Z	P
1. İlgilendiğim spor dalını seçmede kişisel ilgim ve yeteneğim belirleyicidir	4,483	,7267	4,14	,6948	-4,833	<0.05
3. Spor alanında bir şey yapmaya karar verirsem başkalarının düşüncelerinden etkilenmem	3,766	1,067	3,60	,7700	-2,012	<0.05
4. Her yaş grubunda ve cinsiyette ve gelir seviyesinde insanlarla spor yapmaktan hoşlanırım	3,919	1,032	3,15	,7841	-6,038	<0.05
5. Spor aktivitelerinde başkalarını memnun etmek için kendime ters düşen davranışlar yapmam	4,032	1,027	3,74	,9798	-3,088	<0.05
6. Diğerleri tarafından spor aktivitelerinde beğenilip sevilme benim için önemli değildir	3,096	1,171	3,11	,9359	-0,099	0,921
7. İnsanlar beni spor aktivitelerinde daha kolay tanıyabilirler	3,20	1,066	3,01	1,156	-1,316	0,188
8. Hayatımdaki en büyük zevklerden birisi tanımadığım insanlarla spor yapmaktır	2,830	1,087	2,83	,9876	-0,010	0,992
10. Duygularımı spor aktiviteleri boyunca kontrol altında tutmaktan hoşlanmam	3,104	1,139	3,10	1,231	-0,028	0,977
11. Takım olarak yapılan spor aktivitelerinde grubun	2,967	1,011	2,95	1,153	-0,326	0,744
12. Takım sporlarında takımı yönlendirmekte	3,241	1,054	3,25	1,007	-0,121	0,905
13. Spor yapan bireyler kendi kendisiyle barışık olur	4,024	,9236	4,04	1,065	-0,278	0,781
14. Spor aktivitelerinde tartışmaktan ziyade çözmeyi	3,830	1,001	3,92	,7635	-0,956	0,339
15. Spor aktivitelerinin organize edilmesinde katkıda	3,580	1,044	3,62	1,005	-0,373	0,709
16. Her türlü spor aktivitelerine katılmaktan	3,475	1,171	3,33	1,093	-0,875	0,382
17. Diğer insanlar beni reddedecek olsa dahi haklarımı savunurum ve doğruyu söylerim	3,975	,9997	3,52	1,241	-2,880	<0.05
18. Takım sporları ile ilgili faaliyetleri tercih ederim	3,556	,9652	3,41	1,226	-0,883	0,377
19. Spor toplumlar arası sosyal bütünleşmeyi sağlar	4,112	,9474	3,94	1,082	-1,196	0,232
20. Spor aktivitelerinde kendimi daha özgür ifade	3,798	,9709	3,57	1,061	-1,818	0,69
21. Spor ve spor aktiviteleri toplumsal bütünleşmeyi	3,967	1,051	4,04	,9973	-0,437	0,662

24. Spor insanlar arası iletişime olumlu katkılar sağlar	4,008	,9150	3,95	1,100	-0,006	0,996
25. Her türlü spor faaliyetine ve spora kolayca uyum	3,588	,9878	3,50	1,073	-0,428	0,669
26. Spor faaliyetlerinde başkaları ile daha kolay	3,741	,9005	3,06	1,122	-4,893	<0.05
27. Spor eğitimi topluma faydalı bireyler yetiştirilmesinde önemli rol oynar	3,975	,8785	3,81	1,145	-0,730	0,466
28. Spor bireysel yeteneklerin keşfedilmesini sağlar	3,564	,9348	4,06	1,114	-4,052	<0.05
29. Spor insanlara karşı olumlu duygular	3,895	,8725	3,55	1,037	-2,638	<0.05
30. Sevdiğim insanlardan ayrı olmak benim için	3,766	1,119	3,67	1,022	-0,872	0,384
31. Boş zamanlarımı diğer insanlarla birlikte	3,766	1,097	3,80	1,009	-0,95	0,925
32. Arkadaşlarla birlikte spor yapmaktan hoşlanırım	4,040	,9405	3,98	1,043	-0,192	0,848
34. Diğer insanlara yardım etmeyi, onların bana yardım etmesinden daha çok tercih ederim	3,766	,9292	3,74	,9005	-0,218	0,827
35. Bireysel hareketlerden ziyade diğer insanlarla hoş zaman geçirecek aktiviteler yapmayı tercih ederim	3,927	,7669	3,97	,8785	-0,704	0,481

Tablo 5 incelendiğinde her iki üniversite öğrencilerinin spor ile sosyalleşme düzeyleri arasında (toplam 8 maddede) bir fark olduğu görülmektedir. Mann-Whitney U testi sonuçlarına göre 30 sorudan sadece 8 tanesinin Eskişehir Osmangazi Üniversitesi öğrencileri ile Anadolu Üniversitesi öğrencileri arasında fark olması, iki üniversitenin aynı şehirde olması, yararlanabilecek olanakların hemen hemen aynı olmasından dolayıdır. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi öğrencileri ile Anadolu Üniversitesi öğrencileri arasında farklılık gösteren 8 soru şunlardır:

- 1)İlgilendiğim spor dalını seçmede kişisel ilgim ve yeteneğim belirleyicidir
- 2)Spor alanında bir şey yapmaya karar verirsem başkalarının düşüncelerinden etkilenmem.
- 3)Her yaş grubunda, cinsiyette ve gelir seviyesinde insanla spor yapmaktan hoşlanırım.
- 4)Spor aktivitelerinde başkalarını memnun etmek için kendime ters düşen davranışlar yapmam.
- 5)Diğer insanlar beni reddedecek olsa dahi haklarımı savunurum ve doğruyu söylerim.
- 6)Spor faaliyetlerinde başkaları ile daha kolay iletişim kurarım.
- 7)Spor bireysel yeteneklerin keşfedilmesini sağlar.
- 8)Spor insanlara karşı olumlu duygular gelişmesini sağlar.

Bu sekiz sorudan 7. hariç Eskişehir Osmangazi öğrencilerinin ortalaması Anadolu Üniversitesi öğrencilerinin ortalamasına göre daha fazla olduğu görülmektedir.

2 üniversitenin spor ile sosyalleşme düzeyleri arasında fark olmamasının nedenleri; iki üniversitede aynı şehirde bulunması ve

ikisinin de şehir merkezine yakın olması, her hangi bir üniversitede yapılan faaliyetlere diğer üniversite öğrencilerinin katılabilmesi, üniversiteler içinde öğrenci topluluklarının faaliyetleri, spor kulüplerinin yapmış olduğu faaliyetler ve spor tesislerinin benzer nitelikte olması söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlere göre spor ile sosyalleşme düzeyleri arasında bir fark olup olmadığı araştırılmıştır. Sonuçlar aşağıdaki Tablo 6'da görüldüğü gibidir.

Tablo 6 incelendiğinde cinsiyetlere göre spor ile sosyalleşme düzeyleri arasında küçük ölçüde (toplam 5 maddede) bir fark olduğu görülmektedir. Gruplar arası bu farklılık istatistiksel bakımdan Mann-Whitney U testine göre anlamlıdır.

'Takım sporlarında takımı yönlendirmekte başarılıyım', 'Spor yapan bireyler kendi kendisiyle barışık olur', 'Spor aktivitelerinin organize edilmesinde katkıda bulunurum' sorularına bayan öğrenciler erkek öğrencilere göre katılımları daha fazladır.

'Takım olarak yapılan spor aktivitelerinde grubun lideri olurum', 'Takım sporları ile ilgili faaliyetleri tercih ederim' sorularına erkek öğrenciler bayan öğrencilere göre katılımları daha fazladır.

Araştırmaya katılan deneklerin aile yapıları incelendiğinde ailede annenin büyük oranda ev hanımı olduğu görülmektedir. Son yıllarda Türk toplum yapısında büyük bir değişim görülmesine rağmen bayanların erkeklere daha çok yardım eden konumunda bir rol üstlendikleri söylenebilir. Ancak bu araştırmada göstermektedir ki deneklerin yarı yarıya bayan ve erkeklerden oluşması son yıllarda toplumda bayanlarda meydana gelen değişimi yansıttığı görülmektedir. Bu da Türk toplumundaki değişimi yansıtmaktadır.

Tablo 6. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyete Göre Spor ile Sosyalleşme Düzeyleri

Spor ve Sosyalleşmeye İlişkin Faktörler	Erkek (n=130)		Bayan (n=118)		Mann-Whitney U Testi	
	Ort.	Std. Sap.	Ort.	Std. Sap.	Z	P
1. İlgilendiğim spor dalını seçmede kişisel ilğim ve	4,483	,7267	4,145	,6948	-1,481	0.139
3. Spor alanında bir şey yapmaya karar verirsem başkalarının düşüncelerinden etkilenmem	3,766	1,067	3,604	,7700	-1,579	0.114
4. Her yaş grubunda ve cinsiyette ve gelir seviyesinde insanlarla spor yapmaktan hoşlanırım	3,919	1,032	3,153	,7841	-1,143	0.253
5. Spor aktivitelerinde başkalarını memnun etmek için kendime ters düşen davranışlar yapmam	4,032	1,027	3,741	,9798	-0,519	0.605
6. Diğerleri tarafından spor aktivitelerinde beğenilip sevilme benim için önemli değildir	3,096	1,171	3,112	,9359	-0,175	0.861
7. İnsanlar beni spor aktivitelerinde daha kolay	3,20	1,066	3,016	1,156	-1,608	0,108
8. Hayatımdaki en büyük zevklerden birisi tanımadığım insanlarla spor yapmaktır	2,830	1,087	2,830	,9876	-1,226	0,220
10. Duygularımı spor aktiviteleri boyunca kontrol altında tutmaktan hoşlanmam	3,104	1,139	3,104	1,231	-0,560	0,575
11. Takım olarak yapılan spor aktivitelerinde grubun lideri	2,967	1,011	2,959	1,153	-2,729	<0.05
12. Takım sporlarında takımı yönlendirmekte başarılıyım	3,241	1,054	3,258	1,007	-2,691	<0.05
13. Spor yapan bireyler kendi kendisiyle barışık olur	4,024	,9236	4,048	1,065	-2,471	<0.05
14. Spor aktivitelerinde tartışmaktan ziyade çözmeyi	3,830	1,001	3,927	,7635	-0,049	0,961
15. Spor aktivitelerinin organize edilmesinde katkıda	3,580	1,044	3,621	1,005	-2,748	<0.05
16. Her türlü spor aktivitelerine katılmaktan hoşlanırım	3,475	1,171	3,330	1,093	-1,860	0,063
17. Diğer insanlar beni reddedecek olsa dahi haklarımı savunurum ve doğruyu söylerim	3,975	,9997	3,524	1,241	-1,489	0.137
18. Takım sporları ile ilgili faaliyetleri tercih ederim	3,556	,9652	3,411	1,226	-2,684	<0.05
19. Spor toplumlar arası sosyal bütünleşmeyi sağlar	4,112	,9474	3,943	1,082	-0,339	0,734
20. Spor aktivitelerinde kendimi daha özgür ifade ederim	3,798	,9709	3,572	1,061	-0,140	0,889
21. Spor ve spor aktiviteleri toplumsal bütünleşmeyi	3,967	1,051	4,048	,9973	-0,198	0,843
24. Spor insanlar arası iletişime olumlu katkılar sağlar	4,008	,9150	3,951	1,100	-0,240	0,811
25. Her türlü spor faaliyetine ve spora kolayca uyum	3,588	,9878	3,508	1,073	-0,735	0,462
26. Spor faaliyetlerinde başkaları ile daha kolay iletişim	3,741	,9005	3,064	1,122	-0,273	0.785
27. Spor eğitimi topluma faydalı bireyler yetiştirilmesinde	3,975	,8785	3,814	1,145	-1,300	0,194
28. Spor bireysel yeteneklerin keşfedilmesini sağlar	4,064	,9348	3,564	1,114	-1,544	0.123
29. Spor insanlara karşı olumlu duygular geliştirilmesini	3,895	,8725	3,556	1,037	-0,08	0.935
30. Sevdiğim insanlardan ayrı olmak benim için zordur	3,766	1,119	3,677	1,022	-0,63	0,529
31. Boş zamanlarımı diğer insanlarla birlikte geçirmekten	3,766	1,097	3,806	1,009	-1,183	0,237
32. Arkadaşlarla birlikte spor yapmaktan hoşlanırım	4,040	,9405	3,983	1,043	-0,187	0,858
34. Diğer insanlara yardım etmeyi, onların bana yardım etmesinden daha çok tercih ederim	3,766	,9292	3,741	,9005	-0,095	0,925
35. Bireysel hareketlerden ziyade diğer insanlarla hoş zaman geçirecek aktiviteler yapmayı tercih ederim	3,927	,7669	3,975	,8785	-0,126	0,900

Araştırmaya katılan öğrencilerin gelir seviyesine göre spor ile sosyalleşme düzeyleri arasında bir fark olup olmadığı araştırılmıştır. Sonuçlar aşağıdaki Tablo 7'de görüldüğü gibidir. Tablo 7'de gelir seviyesi 2 grupta toplanmıştır. 2000 TL den aşağısı düşük gelir, 2000 TL den

yukarısı yüksek gelir olarak alınmıştır. Bunun nedeni OECD ülkelerinde toplumun en yoksul kesimini oluşturan yüzde 10'luk nüfus geliri AB ülkelerinde ortalama 8.000, ABD'de 6.000 dolar iken Türkiye'de 1200 dolar civarındadır (9).

Tablo 7. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Gelir Seviyesine Göre Spor ile Sosyalleşme Düzeyleri

Spor ve Sosyalleşmeye İlişkin Faktörler	Düşük Gelir (n=164)		Yüksek Gelir (n=84)		Mann-Whitney U Testi	
	Ort.	Std. Sap.	Ort.	Std. Sap.	Z	P
1. İlgilendiğim spor dalını seçmede kişisel ilgim ve yeteneğim belirleyicidir	4,483	,7267	4,145	,6948	0,918	0.358
3. Spor alanında bir şey yapmaya karar verirsem başkalarının düşüncelerinden etkilenmem	3,766	1,067	3,604	,7700	0,908	0.365
4. Her yaş grubunda ve cinsiyette ve gelir seviyesinde insanlarla spor yapmaktan hoşlanırım	3,919	1,032	3,153	,7841	0,498	0.618
5. Spor aktivitelerinde başkalarını memnun etmek için kendime ters düşen davranışlar yapmam	4,032	1,027	3,741	,9798	1,000	0.317
6. Diğerleri tarafından spor aktivitelerinde beğenilip sevmek benim için önemli değildir	3,096	1,171	3,112	,9359	0,212	0.832
7. İnsanlar beni spor aktivitelerinde daha kolay tanıyabilirler	3,20	1,066	3,016	1,156	-	0,087
8. Hayatımdaki en büyük zevklerden birisi tanımadığım insanlarla spor yapmaktır	2,830	1,087	2,830	,9876	2,689	<0,05
10. Duygularımı spor aktiviteleri boyunca kontrol altında tutmaktan hoşlanmam	3,104	1,139	3,104	1,231	0,049	0.961
11. Takım olarak yapılan spor aktivitelerinde grubun lideri	2,967	1,011	2,959	1,153	-	0,428
12. Takım sporlarında takımı yönlendirmekte başarılıyım	3,241	1,054	3,258	1,007	-	0,440
13. Spor yapan bireyler kendi kendisiyle barışık olur	4,024	,9236	4,048	1,065	-	0,754
14. Spor aktivitelerinde tartışmaktan ziyade çözmeyi tercih ederim	3,830	1,001	3,927	,7635	-	0,743
15. Spor aktivitelerinin organize edilmesinde katkıda bulunurum	3,580	1,044	3,621	1,005	-	0,219
16. Her türlü spor aktivitelerine katılmaktan hoşlanırım	3,475	1,171	3,330	1,093	-	0,757
17. Diğer insanlar beni reddedecek olsa dahi haklarımı savunurum	3,975	,9997	3,524	1,241	-	0,707
18. Takım sporları ile ilgili faaliyetleri tercih ederim	3,556	,9652	3,411	1,226	-	0,587
19. Spor toplulukları arası sosyal bütünleşmeyi sağlar	4,112	,9474	3,943	1,082	-	0,296
20. Spor aktivitelerinde kendimi daha özgür ifade ederim	3,798	,9709	3,572	1,061	-	0,160
21. Spor ve spor aktiviteleri toplumsal bütünleşmeyi sağlar	3,967	1,051	4,048	,9973	-	0,626
24. Spor insanları arası iletişime olumlu katkılar sağlar	4,008	,9150	3,951	1,100	-	0,623
25. Her türlü spor faaliyetine ve spora kolayca uyum sağlarım	3,588	,9878	3,508	1,073	-	0,919
26. Spor faaliyetlerinde başkaları ile daha kolay iletişim kurarım	3,741	,9005	3,064	1,122	-	0.598
27. Spor eğitimi topluma faydalı bireyler yetiştirilmesinde önemli rol oynar	3,975	,8785	3,814	1,145	1,908	0.056
28. Spor bireysel yeteneklerin keşfedilmesini sağlar	4,064	,9348	3,564	1,114	-	0.867
29. Spor insanlara karşı olumlu duygular geliştirilmesini sağlar	3,895	,8725	3,556	1,037	-	0.749
30. Sevdiğim insanlardan ayrı olmak benim için zordur	3,766	1,119	3,677	1,022	-	0,571
31. Boş zamanlarımı diğer insanlarla birlikte geçirmekten hoşlanırım	3,766	1,097	3,806	1,009	-	0,105
32. Arkadaşlarla birlikte spor yapmaktan hoşlanırım	4,040	,9405	3,983	1,043	-	0,648
34. Diğer insanlara yardım etmeyi, onların bana yardım etmesinden daha çok tercih ederim	3,766	,9292	3,741	,9005	-1,528	0,126
35. Bireysel hareketlerden ziyade diğer insanlarla hoş zaman geçirecek aktiviteler yapmayı tercih ederim	3,927	,7669	3,975	,8785	-2,490	<0.05

Tablo 7 incelendiğinde gelir seviyesine göre spor ile sosyalleşme düzeyleri arasında küçük ölçüde (toplam 2 maddede) bir fark olduğu görülmektedir. Bu fark 'Gelir seviyesine göre spor ile sosyalleşme düzeyleri arasında fark yoktur' hipotezini etkilemez.

'Hayatımda en büyük zevklerden birisi tanımadığım insanlarla spor yapmaktır' ve 'Bireysel hareketlerden ziyade diğer insanlarla hoş zaman geçirecek aktiviteler yapmayı tercih ederim' sorularına yüksek geliri öğrencilerin katılımı düşük geliri öğrencilere göre daha fazladır.

SONUÇ

Bireyin sosyalleşmesinde onların öğrenme kapasitesi önemli bir unsurdur. Birey gelişim, olgunlaşma ve büyüme sonucu öğrenme kapasitesi gelişir. Bunun sonucu olarak sosyalleşmeye hazır hâle gelir. Toplumsal yapı sosyalleşme sürecinde önemli bir faktördür. Bireylerin toplumdaki rolleri, statüleri, sınıfları ve toplumsal kurumlar önemli derecede etkilidir.

Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin sosyalleşme düzeyleri ve bu düzeye etki eden faktörler ile sporun sosyalleşme üzerine etkisinin olup olmadığı araştırılmıştır. Bu araştırmanın sonunda sosyalleşme düzeyi birçok faktörün etkilediği tespit edilmiştir. Türkiye gelişmekte olan bir ülke olarak çeşitli alanlarda olduğu gibi spor alanında da alt yapı sıkıntıları yaşamaktadır. Bu sıkıntılar özellikle genç neslin yetişmesinde ve sosyalleşme sürecinde etkili olduğu söylenebilir.

Uygulamaya katılan deneklerin %50'si Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, %50'si Anadolu Üniversitesi öğrencisidir. Araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin gelir seviyesi incelendiğinde %18.5'i 500-1000 TL arasında, %22.2'si 1001-1500 TL arasında, %22.6'sı 1501-2000 TL arasında, %33.9'u 2001 TL den fazla olarak belirlenmiştir. Türkiye'nin genel ekonomik yapısı da orta gelir grubunun büyük oranda olduğu düşünülürse araştırmaya katılanların aile gelir seviyelerinin genel olarak 500-1500 TL arasında %40'larda olduğu ve bu durumunda Türkiye'nin genel yapısını yansıttığı söylenebilir. Çalışmaya katılanların ailelerinin yaşadıkları yerler görülmektedir. Öğrenci ailelerinin %37.9'u Büyükşehir de, %37.5'i il merkezinde, %18.5'i ilçe merkezinde, %2.4'ü kasaba, %3.6'sı köyde yaşamaktadırlar. Öğrencilerinin anneleri %2.4'ü okuryazar değil, %45.2'si ilköğretim mezunu, %34.3'ü lise mezunu, %18.1'i üniversite mezunu oldukları görülmektedir.

Öğrencilerin spor yapma amaçları %39.5'i sağlıklı yaşam için, %24.6'sı sosyokültürel aktivitelere katılım-paylaşım için, %23.0'ü kişisel beceri ve yetenek için, % 8.5'i mesleki kariyer amacıyla, %4.4'ü diğer şeklinde cevap vermiştir. Çalışmada öğrencilerin sporu sağlık için tercih ettikleri tespit edilmiştir.

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi öğrencilerinin Anadolu Üniversitesi öğrencilerine göre kısmen de olsa sosyalleşme düzeylerinin farklı olduğu görülmektedir. Bu farklılığın Eskişehir Osmangazi Üniversitesinin kurumsallaşma açısından daha köklü olması ve sosyal aktivitelerin çeşitliliği farkın ortaya çıkmasına sebep olarak söylenebilir. Bazı değerlerin birbirine çok yakın olması Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ve Anadolu Üniversitesinin birçok özelliğinin birbirine benzemesi, aynı şehirde yer almaları, bu üniversiteleri tercih eden öğrencilerin ekonomik ve sosyal özelliklerinin birbirine yakın ve benzer göstermesi şeklinde belirtilebilir.

Öğrencilerin spor sosyalleşmesi ile ilgili sonuçları incelendiğinde öğrencilerin 4.31 ortalamasının spor dalını seçmede kişisel ilgi ve yeteneklerin önemli olduğu, 4.03 ortalamasının spor yapan bireylerin kendisiyle barışık olur durumunu önemli buldukları, 4.02 ortalamasının spor toplumlar arası sosyal bütünleşmeyi sağlar durumunu önemli buldukları, 4.01 ortalamasının arkadaşlarıyla birlikte spor yaparım durumu önemli olduğu tespit edilmiştir.

Üniversite öğrencilerinin cinsiyet ayrımına göre, bayanların erkeklere göre sosyalleşme ve spor düzeyinin hemen hemen eşit olduğu görülmektedir.

Sonuç olarak, sporun sosyalleşme üzerindeki etkilerinin belirlenmeye çalışıldığı bu araştırmanın değişik sosyalleştirme araçları göz önüne alınarak başka alanlarda da çalışmalar yapılmalıdır. Özellikle orta öğretim kurumlarına yönelik yapılacak çalışmalar ile sporun eğitimdeki önemi ve gençlerin sosyalleşme problemlerinin ortadan kaldırılmasında yardımcı olacaktır. Üniversitelerin beden eğitimi ve spor yüksekokulları dışında özellikle sosyoloji bölümlerinin de spor ile ilgili çalışmalara yönelmeleri toplumsal açıdan yararlı olacağı ifade edilebilir.

Sporun sosyalleşme sürecindeki etkisi dikkate alınarak üniversitelerin her yıl düzenli olarak yaptıkları spor şenlikleri organizasyonunun birkaç güne sıkıştırmak yerine eğitim ve öğretim dönemlerinin geneline yayılması sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

1. **Akıncı A.Y.**, "Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Etkinliklerinin, Sosyalleşme Süreci ve Şahsiyetin Oluşmasında Katkısı" Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kütahya, 2007
2. **Dönmezer S.**, Sosyoloji, Savaş Yayınları, Ankara, 1984
3. **Efe M.**, "14-16 Yaş Grubu Bireylerde Spor Çalışmalarının Sosyal Yetkinlik Beklentisi Ve Atılganlık Üzerine Etkisi" Uludağ Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Bursa, 2007
4. **Erkal M.**, Sosyolojik Açından Spor, Formül Matbaası, İstanbul, 1982
5. **Filiz Z.**, "Bankacılık Sektöründe SERVQUAL Analizi Uygulaması" Finans Politik & Ekonomik Yorumlar. 46(535).pp.53-66, 2009
6. **Filiz Z. ve Yaprak B.**, "Diskriminant Analizi İle Anne Baba Tutumlarının Sınıflandırılmasına İlişkin Bir Uygulama" Eğitimde Kuram ve Uygulama. 5(2).pp.195-209, 2009
7. <http://www.toplumdusmani.net/modules/worbook/entry.php?entryID=3375> sosyallesme-nedir (6/8/2009)
8. <http://tr.wikipedia.org/wiki/Spor> (6/8/2009)
9. http://www.kazete.com.tr/haber_detay.php?hid=399 (6/8/2009)
10. **İkizler H.C.**, Sporda Sosyal Bilimler, Alfa Yayıncılık, İstanbul, 2000
11. **Johns N.,Avcı T. ve Karatepe O.M.**, "Measuring Service Quality of Travel Agents: Evidence from Northern Cyprus" The Service Industries Journal. 24(3).pp.82-100,2007
12. **Josept F., Çev Çelebi N.**, Sosyoloji Nedir, Atilla Kitapevi, Ankara, 1994
13. **Kara D.**, "Sporun Topluma Yaygınlaştırılmasında Sosyo-Ekonomik Faktörlerin Araştırılması (Niğde İli Örneği)" Niğde Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi Ve Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Niğde, 2006
14. **Kenyon G., McPherson B.**, "Approach to the Study of Sport Socialization" Review of Sport Sociology. 9(1). pp.127-129, 1974
15. **Küçük V. ve Koç H.**, "Psiko-Sosyal Gelişim Süreci İçerisinde İnsan ve Spor İlişkisi" Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 10.pp.131-141,2004
16. **Özçelik E.**, "Öğrencilerin Sosyalleşmesinde Beden Eğitimi Dersinin Rolü" Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Yönetimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2007
17. **Özdamar K.**, Paket Programlar ile İstatistiksel Veri Analizi, Kaan Kitabevi, Eskişehir, 2004
18. **Özdiñç Ö.**, "Çukurova Üniversitesi Öğrencilerinin Sporun ve Spora Katılımın Sosyalleşmeyle ilişkisi üzerine Görüşleri" Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Dergisi. III(2).p.77-84,2005
19. **Özgüven M.**, Toplum Bilimlerine Giriş, Ekin Kitapevi, Bursa,1996
20. **Öztürk Akçalar S.**, "Ortopedik Engellilerin Sosyalleşmesine Sporun Etkisi" Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Spor Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2007
21. **Şahan H.**, "Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Sürecinde Spor Aktivitelerinin Rolü" Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2007
22. **Şahan H.**, "Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Sürecinde Spor Aktivitelerinin Rolü" KMU İİBF Dergisi. 10(15). pp.260-278, 2008
23. **Şencan H.**, Sosyal ve Davranışsal Ölçümlerde Güvenilirlik ve Geçerlilik, Seçkin Yayıncılık Sanayi ve Ticaret A.Ş., Ankara. 2005
24. **Yılmaz B.**, "Doğa Sporlarına Katılımın Sosyal Bütünleşmeye Etkisi" Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi Spor Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara, 2006
25. **Yücel M.**, "Gelişim ve Öğrenmenin Spor Kültürünün Oluşmasına Etkisi" Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları"pp.100-108,2004Erişimweb.firat.edu.tr/-.../16%20gelişimin%20ve %20öğrenmenin %20 spor%20kül.(12/8/2009)